

GELİBOLU YARIMADASI TARİHİ MİLLİ PARKI KANUNU

(Resmi Gazete ile yayımı: 20.2.2000 Sayı: 23970)

Kanun No

4533

Kabul Tarihi

17.2.2000

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Genel Esaslar

Amaç ve kapsam

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; 1915 Çanakkale deniz ve kara muharebelerinin cereyan ettiği Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkının tarihi, kültürel değerleri ile orman ve bitki örtüsünün korunması, geliştirilmesi ve yönetimine ilişkin esas ve usullerin düzenlenmesi ile Türk vatan savunmasının ve doğanın güzel bir örneği olarak uluslararası barışa hizmet etmesi için dünya uluslarına tanıtılmasıdır.

Belirtilen amaç doğrultusunda yapılacak çalışmalarda uyulacak esasları, alınacak önlemleri, yapılacak denetimleri, sağlanacak eşgüdümü ve tabi olunacak hukukî ve cezaî hükümleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 2. – Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık; Orman Bakanlığını,
- b) Bakan; Orman Bakanını,
- c) Milli Park Müdürlüğü; Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Müdürlüğünü,
- d) Milli Park; 26.5.1973 tarihli ve 7/6477 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve eki haritada sınırları belirtilen Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkını,
- e) Fon; Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Fonunu,
- f) Uzun devreli gelişme planı; bu Kanun hükümlerine göre hazırlanan ve Milli Parkın korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması ile ilgili planlama esaslarını, bu planla öngörülen koruma ve gelişim bölgeleri için hazırlanacak uygulama planlarının yapım esaslarını belirleyen ve Bakanlıkça onanan planı,
- g) Uygulama planları; Milli Park koruma ve gelişme bölgeleri için tasdikli halihazır harita üzerinde uzun devreli gelişme planı esaslarına göre, mülkiyet, koruma, kullanma, yapılaşma alt yapı ve ulaşım-dolaşım, ağaçlandırma gibi esasları belirleyen ve onanan planları,
- h) Günübirlik kullanma alanı; Milli Parka günübirlik gelen ziyaretçilerin, konaklama hariç, dinlenme ve diğer ihtiyaçlarını karşılayacak tesislerin yer aldığı alanı,

4533

17.2.2000

1) Özel amenajman planı; Milli Park ormanlarında yapılacak teknik müdahaleleri düzenleyen planı,

İfade eder.

Genel esaslar

MADDE 3. – Milli Park alanının korunması, iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve uzun devreli gelişme planına göre yapılmasında uyulacak esaslar şunlardır:

a) Milli Parkın doğal, tarihi ve kültürel değerleri, harp tarihi esaslarına ve çevreye uyumlu olarak korunur ve geliştirilir.

b) Milli Park alanındaki 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarında yapılacak uygulamalarda ilgili mevzuat kapsamında Kültür Bakanlığının; bunun dışındaki yapı ve tesislerde Orman Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle, bu Kanun hükümleri ve bu Kanun hükümlerine göre hazırlanan uzun devreli gelişme planı esasları uygulanır.

c) Milli Park içindeki orman alanlarında Bakanlıkça yaptırılacak günübirlik kullanma alanları ile bu Kanun hükümlerine aykırı sonuçlar içermeyecek biçimde düzenlenecek uzun devreli gelişme planının gerekli gördüğü esaslar dışında, yeni yapı ve tesis yapılamaz. Bu bent hükümlerine göre yapılacak yapıların görüntü kirliliği meydana getirmeyecek şekilde doğa ile uyumlu olarak inşaatı esastır.

d) Milli Park alanında; askerî çıkarma yapılmış olan kıyılarda, anıtsal düzenlemeler dışında yapı ve tesis yapılamaz, belediyelerce mücavir alan tesis edilemez, kömür ve akaryakıt depoları, tersane, sanayi ve benzeri tesisler kurulamaz, taş, kum, çakıl, mermer, kireç ocakları ve benzerleri açılmaz. Söz konusu alanlarda yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ise Bakanlar Kurulunun iznine tabidir.

e) Milli Park içinde yer alan Devlet ormanları için, Milli Park Özel Amenajman Planı yapılır ve uygulanır. Ormanların korunmasında, yangın, hastalık ve zararlılarla mücadelede, 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümleri uygulanır. Milli Park için özel yangın söndürme planı yapılır ve uygulanır.

f) Milli Park içindeki köy yerleşim alanları ve belediye hudutları dışındaki Hazine arazileri, Milli Park amacına uygun olarak kullanılmak üzere, bedelsiz olarak Orman Bakanlığına tahsisi yapılır ve tapuda vasıf hanesi orman olarak tescil edilir. Milli Park alanı içinde, zilyetlik ve imar-ihya yoluyla toprak kazanılamaz. Milli Parkta 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci madde uygulaması yapılamaz. Milli Parkın sahası her ne sebeple olursa olsun daraltılamaz.

g) Milli Park içinde birinci derece arkeolojik sit alanları dışındaki özel mülkiyete konu olan tarım alanlarında, tarım ve hayvancılık konularında, geliştirilmiş tekniklerin uygulanması ve özel ağaçlandırmalar teşvik edilir. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için Bakanlık ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı işbirliği yapar ve destek sağlar. Bu alanlarda yapı ve tesis kurma esasları, bu Kanun hükümlerine uygun olarak düzenlenecek uzun devreli gelişme planında belirtilir. Entegre tesislere yer verilmez.

h) Milli Park uzun devreli gelişme planındaki esaslara ve yürürlükteki imar mevzuatına göre, köy yerleşim alanlarının uygulama imar planları, Milli Park Müdürlüğünden uygun görüş alınarak öncelikle yapılır. Milli Park sınırları içinde yer alan gazi köyler halkının kalkındırılması amacı ile pansiyonculuk ve diğer turizm faaliyetleri teşvik edilir.

ı) Yürürlükteki imar mevzuatına göre, Eceabat'ın imar planının hazırlanması ve revizyonu, 9.8.1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa, Milli Park amaçlarına ve bu Kanuna aykırı olmamak üzere Belediyece yapılır.

ii) Milli Parkın uzun devreli gelişme planının yenilenmesi veya tadili Orman Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılır. Milli Parkın uygulama planları, uzun devreli gelişme planı esaslarına göre Bakanlıkça yapılır veya yaptırılır.

Yapıların denetimi, yıkılması, izin ve irtifak

MADDE 4. – Milli Park alanındaki Eceabat ve köyler dışında her türlü yapılaşmanın ve yapıların kullanımının denetimi Milli Park Müdürlüğünce yapılır. Denetimle ilgili esas ve usuller, Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Milli Park alanında aşağıda sayılan yapı ve tesisler Milli Park Müdürlüğünce yıkılır veya yıktırılır:

a) Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak yapılmış her türlü yapı ve tesisler.

b) Köy yerleşim alanları dışındaki inşaat ruhsatı olmayan yapı ve tesisler.

c) Yapı ve tesisin, inşaat yapım ruhsatı ve eklerine ve yapı esaslarına aykırı yapılmış bölümleri.

d) Yapı ve tesislerde, kullanma izni verildikten sonra, yapı ve tesis esaslarına aykırı olarak yapılan değişiklikler ve ilave kısımlar.

e) 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu hükümlerine aykırı olarak yapılmış her türlü yapı ve tesisler.

Yıkım esas ve usulleri Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Milli Parkta, bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılacak planlarda belirtilen yapı ve tesislerin dışında kalan alt yapı ve üst yapı tesislerine izin ve irtifak hakkı verilmez. Milli Park alanı içinde ferdi veya kooperatifleşme yolu ile hiç bir yapı ve gecekondu yapılamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Mali Hükümler ve Ceza Hükümleri

Fonun teşkili, gelirleri ve kullanılması

MADDE 5. – Milli Parkın 1 inci maddede belirtilen amaçlarını gerçekleştirmek için Bakanlık emrinde “Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Fonu” kurulmuştur.

Fonun gelirleri şunlardır:

- a) Genel bütçeden aktarılacak miktar,
- b) Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı giriş ücretleri ile bu alanda bulunan müze ve tanıtma merkezi giriş ücretleri, günübirlik kamp alanı gelirleri, kira ve işletme gelirleri,
- c) Her türlü tanıtım, basım ve yayın gelirleri,
- d) Bağışlar, faiz ve diğer gelirler.

Fonun gelirleri T.C. Ziraat Bankasında açılacak bir hesapta toplanır.

Fon; kurumlar vergisinden, bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, her türlü işlemler dolayısıyla tahakkuk edecek faizler, banka ve sigorta muameleleri vergisinden muaftır.

Fon, Milli Park Müdürlüğü hizmetlerinde kullanılır. Merkezde, Fonun birinci derecede ita amiri Bakan'dır. Bakan bu yetkisini sınırlarını açıkça belirlemek suretiyle alt kademelere devredebilir. Taşrada, Fonun ikinci derece ita amiri Milli Park Müdürüdür. İta amirleri, birinci derecede imza atmaya yetkili olup, mevzuat dahilinde Fonun amacına uygun kullanılmasını ve Fon menfaatlerinin korunmasını sağlar ve Fonu yönetir.

Fon Saymanı, Bakanlığın teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca atanır. İta amirliği, saymanlık ve tahakkuk memurluklarından ikisi aynı kimse üzerinde birleşemez.

Fonun kullanılması 26.5.1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 21.2.1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun vizeye ilişkin hükümlerine tabi değildir. Fonun denetimi Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından yapılır. Fonla ilgili dava ve icra takipleri, 8.1.1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür.

Fondan yapılacak harcamalar şunlardır :

- a) Milli Parkta etüd, envanter, planlama, proje çalışmaları, müşavirlik hizmetleri, Milli Parkın topografik özellik ve genel karakteri bozulmadan korunması, yangın ve zararlılarla mücadele edilmesi, tabii kaynakların geliştirilmesi, düzenlenmesi, restorasyonu, imar, ıslah ve çevre tanzimi, özel plan ve projelere göre yapılacak her türlü faaliyetlerin gerektirdiği harcamalar.
- b) Kanun kapsamına giren sahalarda, planları gereğince gerekli taşınmazların tahsisi ve uygun taşınmazların kamulaştırılması, belli sürelerle intifa hakkı satın alınması, kiralanması ile ilgili harcamalar.
- c) Milli Parktaki işletme, tanıtma, dinlenme ve spor tesisleri, alt yapı, üst yapı, idare binası, sosyal binalar, müze, ziyaretçi merkezi, tanıtma merkezi, anıt, şehitlik, saha sergileri ve bu tür faaliyetlerle ilgili her türlü harcamalar.
- d) İşçi ücretleri, giyecek, yiyecek, fazla mesai, tazminat, ikramiye, sosyal yardım ve temsil-ağırlama ile ilgili her türlü giderler.

e) Milli Park hizmetlerinin gerektirdiği, her türlü araç, gereç, ekipman ve benzeri taşınırın satın alınması, kiralanması, bakımı, onarımı, işletilmesi ile ilgili her türlü harcamalar.

f) Demirbaş ve tüketim malzemeleri ile ilgili harcamalar.

g) Fonun idaresi ile ilgili vergi, resim, harç, faiz, PTT ücretleri gibi giderler.

h) Yangın söndürme çalışmaları sırasında üstün başarı gösterenlere yangın idare amirinin teklifi üzerine mülkî amirlerin uygun görüşü ve Bakanın onayı ile verilecek ödüller.

ı) 3 üncü maddenin (g) ve (h) bendlerinde belirtilen teşvik ve desteklemeler için her yıl toplanacak fon gelirlerinin % 40'ını geçmemek üzere yapılacak harcamalar.

Bu Fon Bütçe kapsamı dışında olup, gelirlerinden hiç bir şekilde kesinti yapılamaz ve Genel Bütçeye gelir kaydedilemez. Fonun gelirlerinin tahsili ve kullanılması ile ilgili hususlar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yasaklar ve cezalar

MADDE 6. – Milli Park sınırları içinde;

a) Belirlenen yerlerden başka yerde geceleme, mevzuat gereği izin verilen yerler haricinde, halkı rencide edecek, rahatını ve huzurunu bozacak şekilde alenen alkollü içki içmek,

b) Belirlenen yerler dışında ateş yakmak veya izin verilen yerlerde yakılan ateşi söndürmeden mahallini terk etmek,

c) Sönmemiş sigara veya her türlü yakıcı madde atmak,

d) Milli Park sınırları içinde ve bu sınırlara dört kilometre mesafede anız veya benzeri bitki örtüsünü yakmak,

Yasaktır.

Birinci fıkranın; (a) bendinde belirlenen fiili işleyenler onaltı milyon lira hafif para cezası, (b) ve (c) bendlerinde belirtilen fiilleri işleyenler iki yıldan aşağı olmamak üzere hapis, yüzaltmış milyon liradan sekizyüz milyon liraya kadar ağır para cezası, (d) bendinde belirtilen fiilleri işleyenler dört yıldan aşağı olmamak üzere hapis, sekizyüz milyon liradan dört milyar sekizyüz milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Milli Park sınırları içinde tedbirsizlik ve dikkatsizlik ile orman yangınına sebebiyet verenler beş yıldan on yıla kadar hapis ve dört milyar sekizyüz milyon liradan sekiz milyar liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Kasten orman yakanlar ise oniki yıldan onbeş yıla kadar ağır hapis ve sekiz milyar liradan onaltı milyar liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen suçların işlenmesi nedeniyle yanan orman alanı üç hektardan fazla olduğu takdirde verilecek cezalar bir kat artırılır. İkinci fıkradaki fiilden bir kişinin hayatınca tehlike hasil olursa verilecek cezalar ayrıca dörtte bir oranında; ölüm meydana gelirse yarısı oranında artırılır. Üçüncü fıkradaki fiilden bir kişinin hayatınca tehlike hasil olursa verilecek cezalar bir misli artırılır; ölüm meydana gelirse müebbet ağır hapis cezasına hükmedilir.

Terör amacı ile bir örgüte mensup kişi ve/veya kişilerce ormanları yakanlar yirmidört yıldan otuz yıla kadar ağır hapis, kırk milyar liradan seksen milyar liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir. Yanan orman alanı bir hektardan fazla olduğu veya bir şahsın hayatınca tehlike hasil olduğu takdirde müebbet ağır hapis cezasına hükmedilir. Yangın sebebiyle ölüm meydana gelirse fiili işleyen veya işleyenlere ölüm cezası verilir. Terör amacı ile bu suçu işleyenler hakkındaki davalara 16.6.1983 tarihli ve 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanun gereğince Devlet Güvenlik Mahkemelerince bakılır.

Milli Park sınırları içinde;

a) 6 ncı maddede sayılan fiiller dışında kalan ve 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 5.5.1937 tarihli ve 3167 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve 22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda yasaklanan fiillerin işlenmesi halinde cezalar iki misli artırılır.

b) 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 112, 113 ve 114 üncü maddelerine göre istenecek tazminat ve ağaçlandırma gideri bir misli artırılır.

İki, üç ve dördüncü fıkralarda gösterilen cezalar için 13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddeleri uygulanmaz.

İdari cezalar ve yargılama usulü

MADDE 7. – Milli Park sınırları içinde vukua gelecek yangınları söndürmek için yetkili memurlar ve orman teşkilatı tarafından yangın mahalline gitmeleri emrolunmasına veya mahalli mutad vasıtalarla ilan edilmesine rağmen 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde belirtilen mükelleflerden orman yangınına söndürmeye gitmekten imtina eden, gidip de çalışmayanlar ve verilen işi yapmayanlar hakkında mülkî idare amirleri tarafından yüz milyon lira para cezası uygulanır. Bu Kanunda belirtilen suçlara, 8.6.1936 tarihli ve 3005 sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Kanunu hükümleri yer ve zaman kaydına bakılmaksızın uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Askerî ihtiyaçlar

MADDE 8. – Milli Parkta Milli Savunma Bakanlığına tahsisli veya savunma amacıyla kullanılması Genelkurmay Başkanlığınca öngörülen alanlarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığına tahsisli olup, savunma amacı ile kullanılmasına ihtiyaç kalmadığı Milli Savunma Bakanlığınca Maliye Bakanlığına bildirilen taşınmazlar, üzerinde bırakılan tesislerle birlikte, Milli Park amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere bedelsiz olarak Orman Bakanlığına tahsis edilir.

Uluslararası yükümlülükler

MADDE 9. – Lozan Barış Anlaşmasının mezarlıklar ve anıtlara ilişkin 124 ile 136 ncı maddeleri hükümleri saklıdır.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 10. – Bu Kanunun kapsamına giren yerlerde 9.8.1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanununun 18 inci maddesinin (b) bendi hükmü uygulanmaz.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan haller

MADDE 11. – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 9.8.1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 12. – Bu Kanunun uygulanmasına dair yönetmelikler, ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak en geç altı ay içinde Bakanlıkça çıkarılır.

Yürürlük

MADDE 13. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
5	26	4
14	11	288
23	49	365: 384
26	59	548: 577, 591: 614

I- Gerekçeli 186 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Çevre, Adalet, Tarım Orman ve Köyşleri, Esas Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/392